

บทที่ 1

บทนำ

1.1 ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

นับตั้งแต่ประเทศไทยได้เปลี่ยนแปลงการปกครองจากระบอบสมบูรณาญาสิทธิราชย์มาเป็น การปกครองในระบอบประชาธิปไตยโดยมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุขภายใต้รัฐธรรมนูญ และใช้ระบบรัฐสภา เมื่อปี พ.ศ.2475 เป็นต้นมา หลักการสำคัญของระบอบประชาธิปไตย คือ ประชาชนมีอำนาจสูงสุดในการปกครอง หรือการปกครองโดยประชาชน¹ สาเหตุสำคัญของการปกครองในระบอบประชาธิปไตยคือประชาชนต้องมีส่วนร่วมในอำนาจปกครองของรัฐ และเพื่อรักษาไว้ซึ่งสิทธิเสรีภาพของประชาชนรัฐต้องมีอำนาจจำกัด ซึ่งการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนจึงมีความหมายสำคัญและสัมพันธ์กับการเลือกตั้ง การแข่งขัน การควบคุมอำนาจการบริหารประเทศ

นอกจากนี้ การที่ประเทศไทยเลือกใช้การปกครองระบอบประชาธิปไตยในระบบรัฐสภา (Parliamentary Democracy) โดยกำหนดไว้ในรัฐธรรมนูญทุกฉบับ ซึ่งรูปแบบและโครงสร้างของรัฐสภาในแต่ละยุคสมัยจะมีความแตกต่างกันไปตามสภาพการเมืองการปกครอง เศรษฐกิจ สังคม

จากการศึกษาพบว่า การล่มสลายของอำนาจรัฐในระบอบสมบูรณาญาสิทธิราชย์มีผลสืบเนื่องมาจากวิกฤตการณ์ทางเศรษฐกิจโลกที่มีผลโดยตรงต่อเศรษฐกิจไทย ซึ่งก่อให้เกิดวิกฤตหลายๆ ด้านของรัฐพร้อมๆ กันไป ที่สำคัญมีผลทางการเมืองได้แก่ ความไม่สามารถของรัฐและรัฐบาลในระบอบเก่าในการแก้ไขปัญหาทางเศรษฐกิจ สังคมภายในประเทศ จึงส่งผลต่อความเชื่อถือในระบอบการปกครองว่าไม่สามารถที่จะบำบัดทุกข์บำรุงสุขของราษฎรได้อีกต่อไป ดังนั้นเมื่อกลุ่มคนกลุ่มเล็กๆ กลุ่มหนึ่งที่ได้รับแนวความคิดเกี่ยวกับการปกครองในระบอบประชาธิปไตยมาจากสังคมนักตะวันตกทำการยึดอำนาจรัฐจากผู้ปกครองเดิม แม้ว่าประชาชนจะมีได้เข้าร่วมก่อ

¹ สุภาพ ปริบุญเสวี และคณะ, รัฐศาสตร์ว่าด้วยพื้นฐานการเมืองและการปกครอง, พิมพ์ครั้งที่ 1, (กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์ประสานมิตร, 2527), หน้า 94

การนั้นด้วยก็ตาม แต่ก็ได้ทำการปกป้องระบอบเดิม เพราะระบอบการปกครองแบบเดิมได้สูญเสียทั้งประสิทธิภาพและความสนับสนุนจากประชาชนแล้ว

เมื่อพิจารณาในแง่นี้ การเปลี่ยนแปลงการปกครองเมื่อ พ.ศ. 2475 จึงเป็นการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นในชนชั้นปกครองเท่านั้น คือ ระหว่างพระมหากษัตริย์ซึ่งเป็นศูนย์กลางของอำนาจรัฐในระบอบเดิม กับกลไกของรัฐซึ่งประกอบด้วยข้าราชการทหาร-พลเรือน เมื่อข้าราชการซึ่งเป็นกลไกของรัฐเป็นผู้สถาปนาประชาธิปไตย ข้าราชการจึงเป็นฝ่ายกำหนดกติกา กลไก และกระบวนการประชาธิปไตยในระดับต่างๆ และจากความขัดแย้งในกลุ่มผู้ก่อการเปลี่ยนแปลงการปกครองจึงทำให้การปกครองในระบอบประชาธิปไตยไม่สามารถสถาปนาขึ้นได้ในสังคมการเมืองไทย ซึ่งเห็นได้จากรัฐธรรมนูญในประเทศไทยแม้จะสถาปนาการเมืองในระบอบประชาธิปไตย แต่เมื่อพิจารณาไปถึงสภาพความเป็นจริงแล้ว รัฐธรรมนูญซึ่งเป็นกติกากลางในการจัดระเบียบอำนาจแห่งรัฐ กล่าวคือ เป็นกฎหมายสูงสุดในการปกครองประเทศของไทยแทบทุกฉบับเป็นรัฐธรรมนูญที่เกิดจากกลุ่มชนชั้นนำทั้งสิ้น จึงกล่าวได้ว่าภายหลังการเปลี่ยนแปลงการปกครองเมื่อ พ.ศ.2475 อำนาจการปกครองของรัฐตกอยู่ในมือของกลุ่มชนชั้นนำมาโดยตลอด รัฐธรรมนูญไม่มีเนื้อหาและหลักการในการจำกัดอำนาจของผู้ปกครอง และคุ้มครองสิทธิเสรีภาพของประชาชน แต่กลับมีบทบัญญัติที่มีลักษณะให้อำนาจเด็ดขาดแก่ผู้ปกครอง และวิตรอนสิทธิและเสรีภาพของประชาชนมาโดยตลอด

หากพิจารณาให้ลึกซึ้งเกี่ยวกับการปฏิวัติเมื่อปี พ.ศ.2475 แล้วจะพบว่าเป็นเพียงแค่การเปลี่ยนระบอบการปกครองเท่านั้น โดยที่โครงสร้างทางเศรษฐกิจ สังคม ความเชื่อ ตลอดจนค่านิยมของประชาชนส่วนใหญ่ยังคงเดิม* ซึ่งส่งผลต่อการปกครองของไทยในเวลาต่อมา โดยเหตุที่ประชาชนไม่ได้มีส่วนร่วมในการเปลี่ยนแปลงการปกครองของรัฐ อำนาจรัฐภายหลังการ

* การปฏิวัติในยุโรปเป็นการปฏิวัติจากเบื้องล่างสู่เบื้องบน (Revolution from below) แต่ไทยเป็นการปฏิวัติจากบนสู่ล่าง (Revolution from above) กล่าวคือ ในยุโรป เกิดการปฏิวัติสังคม เศรษฐกิจ (โครงสร้างทางสังคม เศรษฐกิจ เปลี่ยน) นำไปสู่เปลี่ยนแปลงระบอบการปกครองโดยประชาชนส่วนใหญ่ (Democracy from below) ส่วนประเทศไทยเกิดการเปลี่ยนแปลงระบอบการปกครองก่อนโดยกลุ่มชนชั้นนำ (Democracy from above) ในขณะที่โครงสร้างเศรษฐกิจ สังคม ยังคงเดิม แล้วจึงส่งผลในภายหลังให้เกิดการเปลี่ยนแปลงโครงสร้างทางสังคม เศรษฐกิจ

เปลี่ยนแปลงการปกครองจึงถูกถือครองโดยกลุ่มข้าราชการทหารและพลเรือนในฐานะผู้ทำการเปลี่ยนแปลงการปกครอง และอาศัยฐานะของการเป็นกลไกของรัฐในการบริหารปกครองประเทศให้กลายมาเป็นผู้ปกครองเสียเอง ซึ่งเห็นได้อย่างชัดเจนตั้งแต่ปี พ.ศ.2475 จนถึง พ.ศ.2500 ที่อำนาจรัฐถูกผูกขาดการถือครองโดยกลุ่มข้าราชการ

การเมืองการปกครองไทยในระหว่าง 24 มิถุนายน พ.ศ.2475 จนถึงปี พ.ศ.2500 นับระยะเวลาได้ประมาณ 25 ปี นั้นเป็นช่วงเวลาแห่งความสับสนวุ่นวาย เพราะในช่วงเวลานี้มีทั้งกบฏรัฐประหารทั้งโดยสงบและเสียเลือดเนื้อ และท้ายที่สุดถูกครอบงำโดยเผด็จการอำนาจนิยมโดยสถาบันข้าราชการทหารซึ่งได้จัดตั้งมาตั้งแต่สมัยพระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว และเจริญเติบโตจนมีความเป็นสถาบันที่แข็งแกร่ง ทำให้การจัดตั้งโครงสร้างและกระบวนการตามระบอบประชาธิปไตยไม่ประสบผลสำเร็จ กล่าวคือ การพยายามจัดตั้งสถาบันทางการเมืองเพื่อให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการตัดสินใจและกำหนดนโยบายต่างๆ ล้มเหลว เนื่องจากเกิดการขัดแย้ง การแตกความสามัคคีและความไม่ลงรอยกันในเรื่องนโยบายของกลุ่มผู้นำ ทำให้การพัฒนาสถาบันประชาธิปไตยล่มสลาย และปรากฏเด่นชัดมากขึ้นเมื่อจอมพลสฤษดิ์ ธนะรัชต์ ได้เข้าทำการยึดอำนาจเมื่อปี พ.ศ.2501

เมื่อจอมพลสฤษดิ์ ธนะรัชต์ ยึดอำนาจได้แล้วได้ดำเนินนโยบายบริหารราชการแผ่นดินแบบระบบพ่อขุน กล่าวคือ เป็นระบบการเมืองที่ประกอบด้วยสามส่วน คือ รัฐบาล ข้าราชการ และประชาชน เพื่อที่จะพัฒนาทางด้านเศรษฐกิจและสังคม โดยพยายามยกระดับความเป็นอยู่ของประชาชนให้ดีขึ้นโดยรัฐป็นผู้ดำเนินการ จึงได้แช่เย็นระบบการเมืองโดยหยุดยั้งระบบการเมืองแบบมีส่วนร่วม (ปิดกั้นการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชน) เพื่อรัฐบาลจะได้ใช้อำนาจได้อย่างเต็มที่ ส่งผลให้การเสียดุลย์อำนาจระหว่างสถาบันข้าราชการที่มีมาแต่เดิมทวีความรุนแรงยิ่งขึ้น ครั้นจอมพลสฤษดิ์ ธนะรัชต์ ถึงแก่กรรม ระบบดังกล่าวยังคงได้รับการสืบทอดโดยจอมพลถนอม กิตติขจร และจอมพลประภาส จารุเสถียร จนกระทั่งถึงปี พ.ศ.2512 จึงได้มีการจัดให้มีการเลือกตั้งทั่วไปหลังจากการประกาศใช้รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. 2511 ทำให้เกิดระบบการเมืองแบบกึ่งประชาธิปไตยเป็นครั้งแรก กล่าวคือ จอมพลถนอม กิตติขจร ได้ดำรงตำแหน่งนายกรัฐมนตรีโดยไม่ต้องลงสมัครรับเลือกตั้ง ซึ่งรูปแบบรัฐสภาในช่วงดังกล่าวได้ปรากฏว่ามีการใช้รัฐสภาเป็นเครื่องรองรับความชอบธรรมของฝ่ายบริหาร และต่อมาจอมพลถนอม กิตติขจร ได้ปฏิวัติตัวเองเมื่อวันที่ 14 พฤศจิกายน พ.ศ.2514 และกลับไปสู่การเมืองแบบสฤษดิ์อีกครั้งหนึ่ง ทั้งนี้ การใช้วิธีแช่เย็นทางการเมืองในขณะเดียวกับการเน้นการพัฒนาประเทศในด้านเศรษฐกิจและสังคมนั้น ได้ทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงซึ่งนำไปสู่ข้อขัดแย้ง

แต่เมื่อไม่มีกลไกทางการเมืองที่จะแก้ไขข้อขัดแย้งทั้งหลายที่เกิดขึ้น จึงนำไปสู่การลุกฮือของประชาชนในวันที่ 14 ตุลาคม พ.ศ.2516

ตั้งแต่วันที่ 14 ตุลาคม พ.ศ.2516 ถือได้ว่าเป็นจุดเริ่มต้นของระบอบประชาธิปไตยที่แท้จริงในประเทศไทย และส่งผลต่อลักษณะที่เป็นเสรีนิยมทางการเมืองที่เพิ่มขึ้น โดยการต่อสู้ทางการเมืองเพื่อครอบครองอำนาจรัฐได้เคลื่อนตัวลงมาจากการต่อสู้ระดับบนคือระดับชนชั้นนำผู้ปกครองด้วยกัน มาเป็นการต่อสู้ระดับล่างที่อิงฐานพลังมวลชน ในช่วงเวลานี้กลุ่มประชาธิปไตยได้เติบโตขึ้นอย่างรวดเร็ว และได้เข้ามามีส่วนร่วมทางการเมืองมากขึ้นภายใต้บรรยากาศที่เป็นเสรี จนเกิดรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ.2517 ผลของการเปลี่ยนแปลงทางการเมืองภายหลังจากวันที่ 14 ตุลาคม พ.ศ.2516 ทำให้ประชาชนได้ล้มระบอบประชาธิปไตย หลังจากได้มีการจัดตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรเป็นการทั่วไป เมื่อต้นปี พ.ศ. 2518 และจัดระบบรัฐสภาเป็นสองสภา อย่างไรก็ตามการดำเนินการของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรที่มาจาก การเลือกตั้ง เป็นระบบรัฐสภาและรัฐบาลที่ไม่มั่นคงแข็งแรง เพราะพรรคการเมืองไม่ได้รับการพัฒนาให้มีความเป็นสถาบันโดยถูกยับยั้งการเจริญเติบโตด้วยการปฏิวัติรัฐประหารและยกเลิกกฎหมายพรรคการเมืองอยู่เป็นระยะในช่วงที่ผ่านมา ส่งผลให้เกิดระบบหลายพรรคและรัฐบาลผสม เกิดความขัดแย้งแตกแยกกันขึ้นในรัฐสภา ประกอบกับการเกิดเหตุการณ์ผันผวนทางภาวะเศรษฐกิจ สังคม และการเมืองที่ดำเนินไปอย่างรวดเร็วจนทำให้รัฐบาลพลเรือนไม่สามารถดำรงอยู่ต่อไปได้ คณะทหารนำโดยพลเรือเอกสงัด ชลออยู่ ได้เข้ายึดอำนาจ ประกาศยุบสภา ยกเลิกรัฐธรรมนูญและแต่งตั้งนายธานินทร์ กรัยวิเชียร เป็นนายกรัฐมนตรี ถึงแม้ว่านายธานินทร์ กรัยวิเชียร จะเป็นนายกรัฐมนตรีที่มาจากพลเรือนก็ตาม แต่การบริหารประเทศและการดำเนินการทางรัฐสภายังตกอยู่ภายใต้อำนาจทางทหาร กล่าวคือการปกครองของไทยได้ย้อนกลับไปสู่ระบอบเผด็จการแบบอมาตยาธิปไตยอีกครั้งหนึ่ง จึงกล่าวได้ว่าตั้งแต่ พ.ศ.2475 จนถึง พ.ศ.2519 ชนชั้นนำซึ่งเป็นผู้ปกครองได้อย่างความชอบธรรมเพื่อถือครองอำนาจรัฐแต่เพียงฝ่ายเดียวมาโดยตลอด มีเพียงช่วงระยะเวลาสั้นๆ เท่านั้นที่ประชาชนได้มีส่วนร่วมในการใช้อำนาจรัฐตามระบอบประชาธิปไตย คือ ระหว่าง 14 ตุลาคม พ.ศ.2516 ถึง 6 ตุลาคม พ.ศ.2519

การศึกษาในเรื่องนี้ เริ่มตั้งแต่พุทธศักราช 2521 ซึ่งเกิดจากผลของการประนีประนอมทางความคิดระหว่างกลุ่มอำนาจนิยมและกลุ่มประชาธิปไตยเสรีนิยม กล่าวอีกนัยหนึ่งคือ ระบบการเมืองได้คลี่คลายลงมาสู่มวลชนมากยิ่งขึ้น ส่งผลให้สังคมการเมืองไทยมีการปกครองระบอบกึ่งประชาธิปไตยในเวลาต่อมา อย่างไรก็ตาม แม้ประชาชนจะมีส่วนร่วมทางการเมืองมากขึ้น

ภายใต้ระบบกึ่งประชาธิปไตยแต่รัฐธรรมนูญซึ่งเป็นกฎเกณฑ์ในการจัดระเบียบอำนาจรัฐนั้นยังเกิดขึ้นจากความประสงค์ของฝ่ายอำนาจนิยม (ข้าราชการโดยเฉพาะทหาร) ซึ่งถือเป็นปัจจัยสำคัญที่ทำให้รัฐมีอำนาจไม่จำกัด อันส่งผลกระทบต่อสิทธิเสรีภาพของประชาชนให้ไม่ได้รับการรับรองคุ้มครองอย่างเต็มที่ตามระบอบประชาธิปไตย

อย่างไรก็ดี หลังจากได้มีการประกาศใช้รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ.2521 และจัดให้มีการเลือกตั้งขึ้น โดยมีสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรได้รับการเลือกตั้งจำนวน 301 คน และมีการแต่งตั้งสมาชิกวุฒิสภาจำนวน 3 ใน 4 ของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร ประธานวุฒิสภาเป็นประธานรัฐสภา ซึ่งพลเอกเกรียงศักดิ์ ชมะนันทน์ ได้อาศัยเสียงสนับสนุนจากวุฒิสมาชิกจนได้รับเลือกให้ดำรงตำแหน่งนายกรัฐมนตรี ซึ่งเป็นช่วงที่ระบบการเมืองแบบกึ่งประชาธิปไตยได้เริ่มขึ้น แต่การดำรงอยู่ของรัฐบาลพลเอกเกรียงศักดิ์ ชมะนันทน์ อยู่ได้ไม่นาน เนื่องจากเกิดวิกฤติทางด้านรัฐสภาทำให้พลเอกเกรียงศักดิ์ ประกาศลาออกจากตำแหน่งนายกรัฐมนตรีกลางสภาเมื่อวันที่ 29 กุมภาพันธ์ พ.ศ.2523 และได้มีการเชิญ พลเอกเปรม ติณสูลานนท์ มาเป็นนายกรัฐมนตรี และจัดตั้งรัฐบาลผสมขึ้น

เมื่อสภาพการณ์ได้เปลี่ยนแปลงไปโดยกระบวนการทางรัฐสภาได้เริ่มเปลี่ยนมาสู่กลุ่มธุรกิจนักการเมืองเป็นระบอบประชาธิปไตยโดยผู้แทน จึงปรากฏชัดเจนว่านักการเมืองได้บิดเบือนการใช้อำนาจรัฐไปโดยมิชอบและแสวงประโยชน์ส่วนตน ทั้งนี้สืบเนื่องมาจากการที่พรรคการเมืองของไทยไม่ได้มีฐานของมวลชน แต่เป็นเพียงกลุ่มผลประโยชน์ที่อาศัยกระบวนการทางประชาธิปไตยในการเข้าสู่อำนาจ ส่งผลให้การปฏิวัติรัฐประหารกลับคืนสู่ระบบการเมืองไทยอีกครั้งหนึ่งภายใต้การนำของพลเอกสุนทร คงสมพงษ์ จนก่อให้เกิดเหตุการณ์พฤษภาทมิฬขึ้นเมื่อ พ.ศ.2535 ซึ่งเหตุการณ์ดังกล่าวได้เป็นพลังผลักดันอันถึงที่สุดที่ก่อให้เกิดการขับไล่ฝ่ายอำนาจนิยมให้พ้นไปจากระบบการเมืองของไทย และก่อให้เกิดแนวคิดในการปฏิรูปการเมืองขึ้น เพราะเป็นที่ชัดเจนว่าระบบการเมืองของไทยมีปัญหาทั้งระบบ เริ่มตั้งแต่ปัญหาความชอบธรรมในอำนาจของผู้ปกครอง ความชอบธรรมของรัฐธรรมนูญซึ่งเป็นกติกาหลักในการปกครองประเทศ โดยที่รัฐมีอำนาจไม่จำกัดและไม่อาจถูกตรวจสอบได้ด้วยกระบวนการใดๆ อันส่งผลกระทบต่อสิทธิเสรีภาพของประชาชน

1.2 วัตถุประสงค์ของการศึกษาวิจัย

ผู้วิจัยต้องการศึกษาเพื่อทราบว่า ในช่วงเวลา พ.ศ.2521-พ.ศ.2539 ประชาชนไม่ได้เป็นเจ้าของอำนาจรัฐที่แท้จริงตามหลักการปกครองในระบบประชาธิปไตย กล่าวคือ ระบบประชาธิปไตยยังไม่เกิดขึ้นจริงในสังคมการเมืองไทย โดยช่วงเวลานี้เป็นจุดเปลี่ยนที่ส่งผลให้แนวความคิดทางกฎหมายมหาชนในประเทศไทยว่าด้วยอำนาจรัฐได้พัฒนาไปสู่หลักการปกครองในระบบประชาธิปไตยที่แท้จริง โดยรัฐต้องมีอำนาจจำกัดและให้ประชาชนมีสิทธิและเสรีภาพตลอดจนมีส่วนร่วมทางการเมือง เพราะในอดีตที่ผ่านมาประชาธิปไตยในประเทศไทยเป็นเพียงภาพลวงตาที่ชนชั้นนำสร้างขึ้นเพื่อหลอกลวงนานาอารยประเทศและประชาชนผู้อยู่ใต้ปกครองว่าประเทศไทยมีการปกครองในระบบประชาธิปไตยที่ถือว่าประชาชนมีส่วนร่วมในการปกครองและรัฐมีอำนาจจำกัด แต่แท้จริงแล้วผู้ปกครองกลับบิดเบือนหลักการของการปกครองในระบบประชาธิปไตยระบบรัฐสภา โดยการรวมศูนย์อำนาจอยู่ที่ฝ่ายบริหารและบิดเบือนใช้อำนาจรัฐไปเพื่อผลประโยชน์ส่วนตัว และจำกัดสิทธิและเสรีภาพของประชาชนในการมีส่วนร่วมในทางการเมือง ทั้งนี้ผู้ปกครองได้อาศัยกระบวนการเลือกตั้งตามวิธีการของประชาธิปไตยเพื่อสร้างความชอบธรรมให้กับตนในการเข้าสู่อำนาจเท่านั้น ประชาชนมิได้มีส่วนร่วมในอำนาจปกครองของรัฐอย่างแท้จริง

1.3 ขอบเขตของการศึกษาวิจัย

สิ่งสำคัญที่ใช้ในการศึกษามี 2 ส่วนใหญ่ๆ คือ ส่วนที่เกี่ยวกับบทบัญญัติของรัฐธรรมนูญในฐานะที่เป็นกติกาหลักในการปกครองประเทศ โดยก่อตั้งระบอบการเมือง องค์การทางการเมือง และสถาปนาความสัมพันธ์ระหว่างองค์กรเหล่านั้นต่อกันเพื่อใช้อำนาจปกครองของรัฐ และส่วนที่เกี่ยวกับบทบาทของแบบแผนพฤติกรรมทางการเมืองของกลุ่มต่างๆ ในสังคมตามความเป็นจริง

สำหรับส่วนที่เกี่ยวกับรัฐธรรมนูญนั้นจะพิจารณาอำนาจในการสถาปนารัฐธรรมนูญและในส่วนของบทบัญญัติที่มีเนื้อหาเกี่ยวกับการจัดความสัมพันธ์ทางอำนาจ กล่าวคือ เป็นส่วนที่แสดงให้เห็นว่าถึงอำนาจรัฐว่าเป็นของใคร วิธีการที่ผู้ปกครองจะได้มาซึ่งอำนาจรัฐ การจำแนกความสัมพันธ์ในอำนาจหน้าที่ขององค์กรทางการเมืองต่างๆ ตลอดจนวิธีการใช้อำนาจรัฐ

ซึ่งบทบัญญัติเหล่านี้ล้วนเป็นส่วนสำคัญของรัฐธรรมนูญที่สะท้อนให้เห็นภาพของระบอบการเมืองได้ในระดับหนึ่ง

1.4 สมมติฐาน

ในระหว่างพุทธศักราช 2521 ถึง พุทธศักราช 2539 อำนาจอรัยยังคงผูกขาดอยู่ในกลุ่มชนชั้นนำ อันได้แก่ ข้าราชการและพรรคการเมือง โดยอาศัยรูปแบบประชาธิปไตยของรัฐธรรมนูญและกลไกทางกฎหมายในการสืบทอดอำนาจทางการเมืองของตน ส่งผลให้กลไกการควบคุมตรวจสอบไร้ประสิทธิภาพ และปิดกั้นการมีส่วนร่วมของประชาชนในการเข้าถึงอำนาจรัฐ การเมืองไทยในช่วงเวลาดังกล่าวจึงเต็มไปด้วยปัญหา ด้วยเหตุนี้จึงก่อให้เกิดแนวความคิดในการปฏิรูปการเมืองขึ้นในปีพุทธศักราช 2535 เพื่อให้อำนาจอรัยได้รับการตรวจสอบและให้ประชาชนผู้เป็นเจ้าของอำนาจอธิปไตยตามหลักการปกครองในระบอบประชาธิปไตย ได้เข้ามามีส่วนร่วมในอำนาจอรัย

1.5 วิธีการศึกษาวิจัย

ศึกษาวิเคราะห์โดยวิธีการศึกษาทางประวัติศาสตร์ (historical approach) วิธีการศึกษาทางกฎหมาย (legal approach) และวิธีการศึกษาทางพฤติกรรม (behavioral approach) แล้วนำเสนอในลักษณะของการพรรณนาวิเคราะห์ (analytical description) สำหรับแหล่งที่มาของข้อมูลส่วนใหญ่ได้จากการค้นคว้าในห้องสมุดต่างๆ เช่น ห้องสมุดคณะนิติศาสตร์ ห้องสมุดคณะรัฐศาสตร์ สถาบันวิทยบริการ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ห้องสมุดคณะนิติศาสตร์ ห้องสมุดคณะรัฐศาสตร์ สำนักหอสมุดกลาง มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ เป็นต้น

1.6 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

หลังจากที่ได้ทำการศึกษาวิจัยในครั้งนี้แล้ว คาดว่าจะได้รับประโยชน์ที่สำคัญดังนี้ คือ

1. ทำให้ทราบว่าในระหว่าง พ.ศ. 2521 ถึง พ.ศ.2539 ประเทศไทยไม่ได้เป็นรัฐเสรีประชาธิปไตยตามความเป็นจริง กล่าวคือ รัฐธรรมนูญซึ่งเป็นหลักในการปกครองประเทศไม่ได้เกิดจากความตกลงร่วมกันของประชาชน ซึ่งส่งผลต่อเนื้อหาของความเป็นประชาธิปไตยใน

รัฐธรรมนูญ ทำให้รัฐมีอำนาจไม่จำกัดและสิทธิเสรีภาพของประชาชนไม่ได้รับการรับรองคุ้มครองระบอบประชาธิปไตยในประเทศไทยจึงเป็นเพียงภาพลวงตาที่บรรดาชนชั้นนำสร้างภาพขึ้นเพื่อหลอกลวงประชาชนผู้อยู่ใต้ปกครองและอารยประเทศ

2. ทำให้ทราบว่สภาพเหตุการณ์ทางการเมือง เศรษฐกิจ สังคม ในระหว่าง พ.ศ. 2521 ถึง พ.ศ. 2539 ส่งผลต่อแนวความคิดทางกฎหมายมหาชนในประเทศไทยว่าด้วยอำนาจรัฐ ให้มีพัฒนาการไปในทิศทางที่สอดคล้องกับการปกครองในระบอบประชาธิปไตย

3. เพื่อให้ทราบถึงแนวความคิดรัฐธรรมนูญนิยมในรัฐธรรมนูญไทยในช่วงเวลาดังกล่าว

